

**INSPEKCJA
WETERYNARYJNA**

**POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W KOŃSKICH**

Końskie, dnia 06 marca 2026 r.

STAROSTWO POWIATOWE W KOŃSKICH
Kancelaria Ogólna - BOK

RPW/8063/2026

Data wpływu: 2026-03-06

Sz. Pan

**Grzegorz Piec
Starosta Konecki**

Znak sprawy: PLW.44.14.2026

Dotyczy sprawy: -

z dnia: -

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich przekazuje sprawozdanie z realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu koneckiego w roku 2025 wraz z oceną stanu sanitarno-epizootycznego powiatu koneckiego.

**POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Końskich**

lek. wet. Agata Hucal

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa

Ref. A.H.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Końskich

ul. Kielecka 5, 26-200 Końskie

tel.: (41) 372-31-85, fax: (41) 372-31-85, e-mail: konskie.piw@wetgiw.gov.pl,
www.piwet.konskie.pl

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI ZADAŃ

INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ

NA TERENIE POWIATU KONECKIEGO

W ROKU 2025

Z OCENĄ STANU SANITARNO-EPIZOOTYCZNEGO POWIATU KONECKIEGO

Końskie, dnia 05 marca 2026 r.

WSTĘP

Przedstawiam Państwu coroczną informację z wykonania zadań Powiatowego Lekarza Weterynarii i Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Końskich. Oddając poniższy materiał informuję o właściwym i skutecznym zabezpieczeniu epizootycznym powiatu koneckiego.

W 2025 roku Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Końskich realizował zadania ustawowe skoncentrowane na ochronie zdrowia publicznego poprzez nadzór nad zdrowiem zwierząt i bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego.

Działania te były determinowane przez zmienną sytuację epizootyczną w województwie świętokrzyskim.

Przedłożone sprawozdanie nie wyczerpuje jednak wszystkich zagadnień dotyczących działań inspekcji weterynaryjnej na terenie powiatu koneckiego, gdyż ich zakres jest bardzo szeroki i wykracza poza obszar dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epizootycznego. Chciałabym jednak podkreślić, że sprawowanie nadzoru nad dobrostanem zwierząt stanowi ważną, absorbującą część działań inspekcji weterynaryjnej i jest dużym wyzwaniem w kontekście konieczności niezwłocznego podejmowania czynności przy ograniczonych możliwościach kadrowych. W tym obszarze przeprowadzono 25 kontroli w trybie interwencyjnym, które w przeważającej większości zostały zdublowane przez kontrole sprawdzające. W celu zapewnienia sprawności i efektywności działań wymagana jest tutaj dobra współpraca z organami samorządowymi oraz Komendą Powiatową Policji Końskich.

I. Organizacja Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu koneckiego

Organem Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu jest powiatowy lekarz weterynarii będący kierownikiem powiatowego inspektoratu weterynarii wchodzącego w skład niezespólonej administracji rządowej.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii jest państwową jednostką budżetową w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29

stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. 2022 poz. 2629 z późniejszymi zmianami).

Powiatowy lekarz weterynarii wykonuje swoje zadania przy pomocy powiatowego inspektoratu weterynarii.

Organizacja Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Końskich w 2025 r. przedstawiała się następująco:

1. w zakresie działalności merytorycznej funkcjonuje :
 - a) zespół ds. zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, środków żywienia zwierząt i ochrony zwierząt - 4 osoby
 - b) zespół ds. bezpieczeństwa żywności, pasz i utylizacji - 3 osoby
2. w zakresie obsługi administracyjnej i finansowej:
 - a) sekretariat Powiatowego Lekarza Weterynarii -1 osoba
 - b) zespół finansowo – księgowy- 2 osoby
 - c) kadry- 1 osoba
3. Obsługa prawna – radca prawny 1 osoba
4. Pracownia badania mięsa na obecność włośni – 1 osoba

PLW w Końskich realizuje powyższe zadania 13 osobowym zespołem.

II. Podstawa prawna i zakres działania

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w 2025 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, a także przepisów prawa Unii Europejskiej i krajowych aktów wykonawczych.

Nadzór sprawowano nad:

- zdrowiem zwierząt gospodarskich i towarzyszących,
- dobrostanem zwierząt gospodarskich i towarzyszących,
- monitorowaniem i zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt
- bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, począwszy od badania zwierząt rzeźnych przez kontrole procesów produkcyjnych aż do ekspedycji i wprowadzania na rynek produktów gotowych pochodzenia zwierzęcego.

- eksportem produktów pochodzenia zwierzęcego
- przemieszczaniem zwierząt towarzyszących spoza Unii Europejskiej na teren powiatu/ z terenu powiatu poza teren Unii Europejskiej,
- przestrzeganiem przepisów przez gospodarstwa utrzymujące zwierzęta gospodarskie, w zakresie zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt
- obrotem zwierzętami i materiałem biologicznym w obrębie kraju i poza nim
- wytwarzaniem i obrotem paszami,
- wprowadzenia na rynek ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
- przestrzeganiem zasad bioasekuracji.

Powyższe zadania o charakterze nadzorczo- kontrolnym wykonywane były przez pracowników merytorycznych tutejszego inspektoratu oraz wyznaczonych lekarzy wolnej praktyki weterynaryjnej. Wyznaczeni lekarze weterynarii w liczbie 10, z którymi PLW w Końskich zawarł umowy cywilno-prawne wykonywali czynności polegające na: obserwacji zwierząt w kierunku wścieklizny, wystawianiu świadectw zdrowia w obrocie zwierzętami, badaniu zwierząt i mięsa w ubojach na użytek własny, oraz pobieraniu próbek do badań kontrolnych zakażeń zwierząt (badań monitoringowych).

Pracownicy Inspekcji oraz osoby wyznaczone, w zakresie wykonywania czynności kontrolnych podlegają ochronie prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

Przy wykonywaniu czynności, podmioty kontrolowane są obowiązane zapewnić pracownikom Inspekcji oraz osobom wyznaczonym pomoc niezbędną do wykonywania ich obowiązków.

III. Charakterystyka obszaru nadzoru

Wykaz podmiotów działających w obszarze nadzoru nad zdrowiem zwierząt

Przedstawia tabela poniżej.

Rodzaj podmiotu	2024 rok	2025 rok
Podmioty zajmujące się hodowlą ryb (akwakultura)	31	30
Podmioty zajmujące się obrotem zwierzętami	2	2
Podmioty zajmujące się wystawami, pokazami, targami zwierząt	4	3
Gospodarstwa hodujące bydło	654	532
Gospodarstwa hodujące świnie	16	16
Gospodarstwa hodujące kozy	30	29
Gospodarstwa hodujące owce	38	36
Pasieki pszczele	362	371
Gospodarstwa hodujące koniowate	88	92
Gospodarstwa utrzymujące drób w warunkach fermowych	10	9
Gospodarstwa zajmujące się chowem zwierząt dzikich (jeleniowate , dzikie ptaki drapieżne alpaki),	4	4
Podmioty zajmujące się zarobkowym przewozem zwierząt wykonywanym w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej	14	13
Podmioty unasieniania zwierząt	1	1
Podmioty utrzymujące zwierzęta (ogierzy) w ramach punktów kopulacyjnych	4	4
Podmioty transportujące zwierzęta powyżej 8 godz.	8	5
Schronisko dla bezdomnych zwierząt	1	1
Razem	1267	1148

Ilość zwierząt utrzymywanych na terenie powiatu w roku 2025 w porównaniu do roku poprzedniego wynosiła:

Ilość zwierząt	2024 rok	2025 rok
Konie	353	342
Bydło	8464	8005
Owce	328	398
Kozy	104	90
Świnie	2041	3338
Drób	787174	117667
Psy/koty	13273	13106
Inne (alpaki, jeleniowate)	18	13
Razem	811737	142959

Struktura produkcji zwierzęcej wskazuje na dominację gospodarstw bydła mlecznego. Tak jak w całej Polsce w ostatnich latach (2020-2025) produkcja zwierzęca przechodzi znaczące przeobrażenia, charakteryzujące się specjalizacją, koncentracją produkcji w większych gospodarstwach oraz spadkiem pogłowia trzody chlewnej.

Rodzaj i liczba podmiotów nadzorowanych w sektorze żywnościowym przedstawiała się następująco:

Rodzaj podmiotu	2024 rok Ilość podmiotów	2025 rok Ilość podmiotów
Rzeźnie drobiu	2	2
Zakłady rozbioru mięsa	3	3
Zakłady przetwórstwa mięsa	3	3
Zakłady przetwórstwa mleka	1	1
Punkty odbioru mleka	10	7
Gospodarstwa produkcji mleka	238	215
Rolniczy handel detaliczny (RHD)	92	98
Podmioty prowadzące sprzedaż bezpośrednią	20	17
Działalność marginalna lokalna i ograniczona (MLO)	5	5
Punkty skupu dziczyzny	3	3
Inne	7	7
Razem	384	361

IV. Realizacja zadań w zakresie nadzoru nad zdrowiem zwierząt

1. Monitoring i zwalczanie chorób zakaźnych

W okresie sprawozdawczym prowadzono monitoring w kierunkach i liczbach przedstawionych w poniższej tabeli:

NAZWA CHOROBY	GATUNEK	LICZBA PRZEBADANYCH STAD	LICZBA PRZEBADANYCH ZWIERZĄT
Pryszczycza	Bydło	10	10
	Świnie	0	0
Choroba pęcherzykowa świń	Świnie	10	10
Klasyczny pomór świń	Świnie	14	15
	Dziki		70
TSE (BSE/Scrapie)	Bydło	0	0
	Owce	0	
	Kozy	0	0
Gruźlica bydła	Bydło	111	2367
Bruceleza bydła	Bydło	94	1297
Bruceleza kóz i owiec	Owce i kozy	1	26
Enzootyczna białaczka bydła	Bydło	94	1297
Wścieklizna lisów wolno żyjących	Lisy		43
Wścieklizna u zwierząt padłych	Lisy, psy, koty		19
Choroba niebieskiego języka	Bydło	2	12
	Owce i kozy	2	2
IBR/IPV (zakaźne zapalenia nosa i tchawicy bydła)	Bydło	2	14
Nisko zjadliwa grypa ptaków (LPAI)	Drób	0	0
	Ptaki dzikie		0
Wysoco zjadliwa grypa ptaków (HPAI)	Drób	0	0
	Ptaki dzikie		1
Gorączka Q	Bydło	1 w ramach specjalnego programu	4
	Owce i kozy	2	14
Choroba Aujeszky	świnie	15	155
Afrykański pomór świń	Dziki (odstrzelone i padłe)		1586
Rzekomy pomór drobiu	drób	1	21
Rzekomy pomór drobiu	dzikie		1
RAZEM		344	677

W 2025 roku w obliczu utrzymujących się oraz pojawiających się nowych zagrożeń epizootycznych inspekcja weterynaryjna podejmowała działania w odniesieniu do następujących chorób:

1. Gruźlica bydła

Dwa gospodarstwa objęto urzędowym nadzorem w związku z podejrzeniem zakażenia 5 sztuk bydła kompleksem *Mycobacterium* w związku z dodatnim wynikiem tuberkulinizacji pojedynczej. Po 42 dniach wykonano, tuberkulinizację porównawczą podejrzanych sztuk i wykluczono chorobę.

2. Włośnica

Zwierzęta mięsożerne i wszystkożerne, takie jak świnie, dziki przed spożyciem podlegają obowiązkowemu badaniu w kierunku wykrycia larw włośni. Zarażenie larwami włośni powoduje chorobę o ciężkim przebiegu ze skutkiem śmiertelnym. W pracowni wytrawiania mięsa przy Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Końskich, w ramach nadzoru nad pozyskiwaniem mięsa na potrzeby własne, w 2025 roku zbadano na obecność włośni 1310 próbek mięsa pochodzących od dzików i 8 od świń. Włośnicę stwierdzono w 2 próbkach mięsa pobranych od dzików. Na przestrzeni pięciu ostatnich lat odnotowano wyraźny trend spadkowy występowania włośnicy u dzików. Ten pozytywny efekt nadzoru inspekcji weterynaryjnej nad włośnicą wynika z przestrzegania zasad bioasekuracji przez myśliwych w łowisku, wysokiej wykrywalności oraz utylizacji dzików zarażonych włośnicą. Należy zaznaczyć jednak, że włośnica stanowi realne zagrożenie dla zdrowia konsumentów i jedynym sposobem ustrzeżenia się przed nią jest spożywanie mięsa wieprzowego i mięsa z dzika poddanych badaniu weterynaryjnemu.

3. Wścieklizna

Wścieklizna jest chorobą odzwierzęcą i śmiertelną dla człowieka i zwierząt. Jedynie regularne szczepienia wśród populacji zwierząt wrażliwych mogą przerwać łańcuch epizootyczny, eradykować wirusa ze środowiska, zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby, bądź ją całkowicie wyeliminować.

W Polsce obowiązuje ustawowy nakaz corocznego szczepienia wszystkich psów, które ukończyły 3 miesiąc życia. W 2025 roku zaszczepiono 9573 psów i 541 kotów i uzyskano wskaźnik wyszczepialności na poziomie 73,04%. W porównaniu do roku ubiegłego odnotowano spadek odsetka zaszczepionych zwierząt.

Szczepieniom ochronnym polegają również lisy, które uznawane są za rezerwuar wirusa wścieklizny. W 2025 r., przeprowadzono dwie tury szczepień. Polegały one na zrzutach szczepionki z samolotu w obszarach leśnych. Coroczne akcje szczepienia lisów przynoszą wymierne efekty w postaci uodparniania się tych zwierząt na wściekliznę. W wyniku monitoringu poszczepiennego stopień przyjęcia szczepionki w skali powiatu koneckiego oceniono na 81%, uodpornienie na 65 %. Szczepienia przeciwko wściekliznie zarówno zwierząt wolnożyjących jak i towarzyszących są najskuteczniejszą metodą ochrony przed wścieklizną.

W przypadkach pogryzienia człowieka przez zwierzę wrażliwe na chorobę, przeprowadzane są badania kliniczne zwierząt, które pokąsały daną osobę, tzw. „obserwacje”. Badania te prowadzi się aby wykluczyć, bądź potwierdzić wściekliznę, która jest chorobą śmiertelną dla człowieka. W roku 2025 przeprowadzone zostały 62 obserwacje .

4. Rzekomy pomór drobiu (ND)

to wysoce zakaźna, wirusowa choroba drobiu przebiegająca z bardzo wysoką śmiertelnością. Na terenie województwa świętokrzyskiego ogniska ND potwierdzono w powiecie buskim, jędrzejowskim, staszowskim i kieleckim. Na terenie powiatu koneckiego chorobę zwalczano na terenie gminy Stąporków w dwóch gospodarstwach przyzagrodowych. W związku ze stwierdzeniem choroby, zostały wdrożone wszystkie administracyjne działania w celu likwidacji ogniska ND, wynikające z przepisów rozporządzeń

2016/429 oraz rozporządzenia 2020/687, w tym uśmiercenie ptaków w ognisku i unieszkodliwienie w zakładzie utylizacyjnym, przeprowadzenie oczyszczania i dezynfekcji oraz ustanowienie obszarów objętych ograniczeniami w promieniu co najmniej 3 i 10 km wokół ogniska ND.

W obszarze obejmującym następujące miejscowości w powiecie koneckim

1) w gminie Stąporków: Kamienna Wola, Adamek, Komorów, Krasna, Bień, Modrzewina;

2) w gminie Smyków: Cisownik, Strażnica, Przyłogi, Trawniki, Adamów, Piaski Królewieckie

wprowadzono nakazy i zakazy na mocy Rozporządzenia nr 3/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich z dnia 18 czerwca 2025 r. w sprawie zwalczania rzekomego pomoru drobiu (ND) na terenie powiatu koneckiego. Restrykcje zostały uchylone Rozporządzeniem nr 4/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich z dnia 14 lipca 2025 r. uchylającym rozporządzenie nr 3/2025 z dnia 18 czerwca 2025 r. w sprawie zwalczania rzekomego pomoru drobiu (ND) na terenie powiatu koneckiego. po skutecznym wygaszeniu ognisk. W ramach działań prewencyjnych na mocy Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 kwietnia 2025 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem rzekomego pomoru drobiu (Dz.U. 2025 poz. 564 z późn. zm.) wprowadzono obowiązek szczepień przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu kur i indyków utrzymywanych w:

1) gospodarstwach prowadzących działalność nadzorowaną, również w przypadku gdy w tym gospodarstwie utrzymuje się do 350 sztuk drobiu średniorocznie.

2) zakładach wylęgu drobiu przed opuszczeniem przez te ptaki tego zakładu.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich sprawował nadzór nad przestrzeganiem nakazów i zakazów tego rozporządzenia, wszystkie stada objęte wymogami rozporządzenia są regularnie szczepione oraz poddawane badaniom serologicznym potwierdzających skuteczność wykonanych szczepień.

5. Wysoce zjadliwa grypa ptaków (HPAI)

W 2025 roku w powiecie koneckim nie stwierdzono HPAI w odróżnieniu do lat 2022 i 2023. Nadal prowadzony jest monitoring bierny polegający na pobieraniu próbek od padłych ptaków. Służby weterynaryjne w Końskich monitorują zbiorniki wodne i miejsca bytowania ptactwa wodnego, które jest głównym rezerwuarem wirusa.

6. Afrykański pomór świń

W lutym 2025 roku stwierdzono pierwsze dwa ogniska afrykańskiego pomoru świń u dzików na terenie powiatu koneckiego:

- u znalezionej w dniu 13 lutego 2025 roku martwej dziki z wypadku komunikacyjnego. Miejsce znalezienia dziki: m. Błaszaków, gmina Stąporków.
- u znalezionej w dniu 18 lutego 2025 roku martwego padłego dzika.

Miejsce znalezienia dziki : m. Kupimierz, gmina Gowarczów.

Łącznie w 2025 r. na terenie powiatu koneckiego stwierdzono 20 ognisk afrykańskiego pomoru świń u dzików. Dodatkowo wyniki uzyskano u 11 dzików padłych, 8 odstrzelonych i 1 zabitego w wypadku komunikacyjnym. Za wyjątkiem pierwszego dodatniego dzika wszystkie przypadki miały miejsce na terenie gminy Gowarczów. W związku z wystąpieniem ASF nałożono restrykcje obowiązujące w strefach z ograniczeniami. Kwalifikacji obszarów do poszczególnych stref dokonuje Komisja Europejska. W dniu 13.03.2025r. opublikowane zostało Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2025/498 z dnia 11 marca 2025r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/594 ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń. Rozporządzeniem tym Komisja Europejska rozszerzyła strefy objęte ograniczeniami w związku ze wzrostem poziomu ryzyka rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń. Gminę Końskie wymienioną poprzednio (rozporządzenie Komisji z dnia 28 lutego 2025r.) jako obszar objęty ograniczeniami I przydzielono do obszaru objętego ograniczeniami II i na nowo określono granice obszarów objętych ograniczeniami I. Rozporządzenie obowiązuje od 14.03.2025 r.

Od dnia 14 marca 2025r. obszary objęte ograniczeniami w związku z ASF w powiecie koneckim przedstawiają się następująco: Gminy Gowaczów, Stąporków i Końskie znalazły się w obszarze objętym ograniczeniami II (strefa różowa), Ruda Maleniecka, Smyków i Radoszyce w ooo I (strefa niebieska). Gminy Fałków i Słupia konecka znajdują się w obszarze wolnym ze względu na ASF.

W 2025 roku kontynuowano działania w ramach zwalczania, kontroli i nadzoru w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń polegające na:

- A.** redukcji populacji dzików prowadzonej zarówno przez polowania, jak i odstrzał sanitarny. W 2025 r. roku pozyskano 1287 dzików w ramach polowania oraz 449 sztuk z odstrzału sanitarnego. Zagęszczenie dzika na sezon łowiecki 2025/2026 oznaczono na poziomie ok. 0,26 dzika na km²;

W 2025 roku odstrzał sanitarny realizowany był na podstawie Rozporządzeń Powiatowego Lekarza Weterynarii :

Rozporządzenie nr 2/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze zagrożenia wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatu koneckiego

Rozporządzenie nr 5/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich z dnia 1 października 2025r. zmieniające rozporządzenie nr 2/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich z dnia 28 kwietnia 2025 roku w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze zagrożenia wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatu koneckiego. Odstrzał sanitarny został zrealizowany przez myśliwych w 99%.

- B.** usuwaniu potencjalnych źródeł wirusa ASF ze środowiska przyrodniczego. W 2025 roku do utylizacji przekazano 87 znalezionych martwych dzików, w tym z wypadków komunikacyjnych 43 szt.;
- C.** prowadzeniu monitoringu aktywnego i pasywnego u dzików i świń, w tym pobieranie próbek do badań od żywych i martwych zwierząt oraz badania laboratoryjne świń, dzików i świniodzików w kierunku ASF . W roku 2025 zbadano 1499 dzików odstrzelonych i 87 dzików padłych oraz 0 świń . Uzyskano wyniki dodatnie dla 12 padłych i 8 odstrzelonych dzików.

- D.** przeprowadzaniu przez powiatowego lekarza weterynarii kontroli gospodarstw w zakresie spełniania wymagań związanych z tzw. bioasekuracją (ochroną gospodarstwa przed wirusem ASF). W roku 2025 w związku ze zmieniającą się sytuacji epizootyczną w regionie i samym powiecie sześć gmin znalazło się w obszarze objętym ograniczeniami ze względu na ASF. Pozostała część powiatu znajduje się w obszarze wolnym, nie objętym ograniczeniami. Gospodarstwa, w których utrzymywane są świnie muszą spełniać wymogi bioasekuracji, aby nie dopuścić do zawleczenia wirusa do hodowli świń. Spełnianie wymogów bioasekuracji weryfikowane jest przez przeprowadzanie regularnych kontroli. W roku 2025 w 16 stadach świń przeprowadzono łącznie 38 kontroli.
- E.** prowadzeniu przeszukiwań obszarów leśnych w celu znalezienia martwych dzików lub ich szczątków. W 2025 r. dokonano 26 przeszukań w tym 24 z udziałem psów tropiących (łącznie 6831 ha). Znaleziono 22 szczątki padłych dzików, w tym 7 z dodatnim wynikiem ASF. Do poszukiwań wykorzystano zasoby ludzkie oraz wyspecjalizowane ekipy z psami tropiącymi.
- F.** W dniu 3 listopada 2025 r. Powiatowy lekarz Weterynarii w Końskich wydał rozporządzenie nr 6/2025 w sprawie czasowego zakazu organizowania polowań zbiorowych na zwierzęta łowne w związku ze stwierdzeniem ognisk afrykańskiego pomoru świń u dzików na terenie powiatu koneckiego uznając polowania zbiorowe za czynnik ryzyka, ponieważ płoszą dziki na duże odległości, co sprzyja rozprzestrzenianiu się choroby.
- G.** Prowadzeniu przez Inspekcję Weterynaryjną kampanii informacyjnej dla rolników, instytucji. Prowadzone są szkolenia, kolportaż ulotek, materiałów informacyjnych.

7. Salmonellozy drobiu

W 2025 r. stwierdzono w gospodarstwie utrzymującym drób rzeźny ognisko salmonellozy. Wyizolowano czynnik zakaźny *Salmonella Enteritidis*. Gospodarstwo zostało objęte urzędowym nadzorem, kurczęta rzeźne w liczbie 31726 skierowano do uboju w wyznaczonej rzeźni, gospodarstwo zostało poddane gruntownemu czyszczeniu i dezynfekcji i po wykonaniu prób czystościowych zezwolono na ponowne zasiedlenie kurnika.

Łącznie w obszarze ochrony zdrowia zwierząt w roku 2025 przeprowadzono 630 kontroli. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano znaczny wzrost ilości kontroli spowodowany koniecznością reagowania na aktualne zagrożenia epizootyczne .

2. Utylizacja

W zapobieganiu szerzeniu się chorób zakaźnych istotną rolę odgrywa nadzór nad utylizacją padłych zwierząt.

W 2025 roku padło i zostało przekazanych do utylizacji 130 sztuk zwierząt kopytnych: bydła 198 szt., owiec 13 szt., kóz 5 szt., świń 14 szt.

Fakt padnięcia zwierzęcia kopytnego podlega ustawowemu obowiązkowi zgłoszenia do PLW. W 5 przypadkach w 2025r. (bydło – 5 szt.) brak było takich zgłoszeń, w związku z powyższym zostały wystosowane pouczenia.

3. Identyfikacja i rejestracja zwierząt

Sprawowanie nadzoru i przeprowadzanie regularnych kontroli nad przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt jest ważnym elementem zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, gdyż pozwala na monitorowanie przemieszczania się zwierząt ze stad o różnych statusach epizootycznych oraz z różnych stref ustanowionych w związku ze zwalczaniem danej choroby.

W 2025 roku przeprowadzono w tym zakresie 100 kontroli. W 49 z nich nie stwierdzono pojedynczych sztuk zwierząt. Zwierzęta te widniały w systemie,

ponieważ ich właściciele nie zgłosili wybycia w terminie. W gospodarstwach które, utrzymują zwierzęta z gatunku bydło, owce kozy stwierdzono w stosunku do lat poprzednich zmniejszający się odsetek stad, w których wykazano nieprawidłowości. Uchybienia w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt dotyczą najczęściej nieterminowego zgłoszenia wybycia pojedynczych sztuk bydła oraz niepełnego oznakowania sztuk pojedynczym kolczykiem. Stwierdzane są najczęściej w małych stadach bydła liczących do 10 szt. oraz w stadach owiec i kóz.

W 2025 roku na terenie powiatu wykryto 2 niezarejestrowane hodowle zwierząt: hodowlę kóz oraz hodowlę owiec. Podjęto właściwe działania w celu objęcia nadzorem weterynaryjnym tych hodowli.

4. Przemieszczanie zwierząt gospodarskich i towarzyszących

Inspekcja weterynaryjna sprawuje nadzór nad przemieszczaniem zwierząt, w tym z innych krajów do Polski. W 2025 roku na teren powiatu dostarczono 11 724 szt. świń z Danii w 37 transportach, z czego skontrolowano 7 033 szt. zwierząt w 26 przesyłkach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do zwierząt. Na teren powiatu koneckiego sprowadzana także w 2025 r. w postaci 4 przesyłek 10 szt. koni głównie z Francji.

Z terenu powiatu koneckiego miał miejsce w 2025 r. eksport 1 konia przemieszczonego do dalszej hodowli na Słowację.

Dodatkowo w ramach nadzoru nad przemieszczaniem komercyjnym zwierząt towarzyszących z krajów trzecich na teren UE przeprowadzono w 2025 r. 1 kontrolę. Stwierdzono nieprawidłowości polegające na niespełnianiu wymagań weterynaryjnych zdrowotnych zwierzęcia przy tego rodzaju przemieszczeniu. W przypadku przemieszczenia zwierząt towarzyszących z terenu powiatu koneckiego do innych krajów UE lub też krajów trzecich Inspekcja Weterynaryjna w ramach posiadanych kompetencji wystawia świadectwa zdrowia. W 2025 r. wystawiła 4 takie świadectwa- na wyjazd z psem/ kotem do Turcji, na Ukrainę i do Urugwaju.

5. Sankcje w obszarach nadzoru nad ochroną zdrowia zwierząt

Łącznie nałożono 22 mandaty karne, na kwotę 3750 zł za niedopełnienie obowiązków wynikających z:

- Ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt- 11 mandatów na kwotę: 1400 zł za m.in. brak oznakowania zwierzęcia, brak zgłoszenia zdarzenia do ARiMR w terminie, brak spisu stada u świń.
- Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt - 9 mandatów w kwocie 1750 zł za brak zaszczepienia zwierzęcia.

Inne sankcje : decyzje z nakazami usunięcia niezgodności – 75 decyzji

W roku 2025 wydano jedną decyzję w sprawie nałożenia kary administracyjnej z art. 85 a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421 z późn. zm.) na kwotę 1400 zł.

W 2025 roku odnotowano łącznie 4 działalności nielegalne. Dwa przypadki dotyczyły niezgłoszonej hodowli owiec i kóz, dwa pozostałe to niezgłoszone działalności akwakultury.

V. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego

1. Kontrole podmiotów nadzorowanych

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności jest wiodącym zadaniem inspekcji weterynaryjnej. W świetle obowiązujących regulacji prawnych każdy producent żywności ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo zdrowotne produkowanych i wprowadzanych do obrotu artykułów spożywczych. Prawo stanowi, że żywność niebezpieczna nie może być wprowadzana do obrotu.

Działania Inspekcji Weterynaryjnej podejmowane w ramach urzędowej kontroli żywności mają zapewnić stałe monitorowanie jej bezpieczeństwa i jednocześnie zapobiegać potencjalnym zagrożeniom dla zdrowia konsumentów.

Urzędowa kontrola żywności obejmuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i dystrybucji żywności ,
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności.

W 2025 roku przeprowadzono 71 kontroli w 90 podmiotach i zrealizowano 78,89% kontroli planowych. Dodatkowo przeprowadzono 38 kontroli doraźnych.

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności. Priorytetowym celem było wzmożenie nadzoru w zakładach, w których w minionym roku stwierdzono uchybienia sanitarno-higieniczne, wydano decyzje administracyjne oraz nałożono kary pieniężne i mandaty karne.

Prowadzono inspekcje :

- stanu sanitarnego zakładów prowadzących działalność w określonym zakresie;
- warunków produkcji i jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności w aspekcie urzędowej kontroli żywności i monitoringu;
- prowadzenia badań żywności w ramach nadzoru właścicielskiego;
- prawidłowości znakowania i wprowadzania do obrotu żywności ;
- stopnia wdrożenia przez przedsiębiorców zajmujących się produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego systemu HACCP oraz Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) i Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania, mając na względzie bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności oraz eliminacji potencjalnych zagrożeń;
- wykorzystywanych w zakładach materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- sposobu postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;
- higieny i zdrowia personelu.
- przeszkolenia personelu

W 2025 w wyniku kontroli zakładów nadzorowanych stwierdzono niezgodności dotyczące m.in. infrastruktury zakładu, utrzymania higieny pomieszczeń, sprzętu, wyposażenia, higieny pracowników, prowadzenia dokumentacji, zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, uzyskiwania niezgodnych wyników badań

laboratoryjnych. Uchybienia wykryto w 9 podmiotach na 66 skontrolowane, w których łącznie przeprowadzono 71 kontroli. Wobec wykrytych naruszeń prawa wszczynano postępowania administracyjne i wydawano decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie uchybień.

2. Nadzór nad ubojem zwierząt w rzeźniach

W rzeźniach sprawowany jest stały nadzór nad ubojem wykonywany przez urzędowych lekarzy weterynarii z wyznaczenia PLW. W 2025 roku poddano w nich ubojowi 2089190 sztuk drobiu. Za niezdatne do spożycia uznano 2283 sztuk drobiu. Ilości ubijanych zwierząt, kształtują się na podobnym poziomie na przestrzeni kilku ostatnich lat.

3. Nadzór nad ubojem zwierząt na użytek własny

Inspekcja Weterynaryjna nadzoruje również ubój zwierząt rzeźnych dokonywany w gospodarstwach, w wyniku którego pozyskiwane jest mięso na potrzeby własne. W wyniku takiego uboju, mięso oraz wędliny nie mogą być przedmiotem sprzedaży. W 2025r. na terenie powiatu poddano ubojowi, domowemu 8 świń oraz 14 owiec.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich raz w roku, lub częściej, w zależności od potrzeb przeprowadza szkolenia uprawniające do przeprowadzania uboju na użytek własny. W 2025 roku przeprowadzone zostało 1 szkolenie – przeszkolono 3 osoby.

4. Pobieranie próbek żywności do badań

Jednym z najważniejszych obszarów jest ocena jakości zdrowotnej produktów pochodzenia zwierzęcego. W 2025 r. pobrano 291 próbek do badań.

W 2025r. w badaniach urzędowych stwierdzono 3 próbki dodatnie w kierunku obecności Salmonelli Enteritidis w mięsie drobiowym. Innych niezgodnych wyników badań żywności nie stwierdzono.

5. Eksport żywności

Inspekcja weterynaryjna sprawuje nadzór nad eksportem żywności. Wszystkie przesyłki żywności wysyłanej poza kraje Unii Europejskiej podlegają certyfikacji przez powiatowego lekarza weterynarii. W 2025 roku wyeksportowano w 288 przesyłkach 6.590.000 kg mleka w proszku do Algierii, Maroka, Serbii oraz Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

6. Sankcje w obszarze nadzoru nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego.

Łącznie w 2025 roku nałożono:

- 2 mandaty karne, na kwotę 200 - za niedopełnienie obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń w zakresie środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego: za niedopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości oraz używania przez pracowników wymaganego ubioru w zakładzie produkującym lub wprowadzającym do obrotu środki spożywcze, oraz 400 zł ust. O bezp. Żywności i żywienia w przypadku braku identyfikacji produktu.
- 2 kary pieniężne na łączną kwotę 5900 zł - za niezgodności stwierdzone w zakładach produkcyjnych.

W 2025 roku na terenie powiatu wykryto 1 nielegalną działalność polegającą na wprowadzaniu do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego. Podjęto właściwe działania w celu eliminacji nielegalnej działalności.

VI . Nadzór nad produkcją i obrotem paszami

W sektorze paszowym przeprowadzono 81 kontroli i pobrano 37 próbek do badań. Dla wszystkich pobranych próbek uzyskano wyniki zgodne.

VII. Ocena stanu sanitarno-epizootycznego powiatu

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, wyników badań laboratoryjnych oraz analizy sytuacji epizootycznej stwierdza się, że:

1. Stan epizootyczny – jest pod kontrolą. W przypadkach stwierdzenia ognisk chorób zakaźnych wdrożono skuteczne działania ograniczające ich rozprzestrzenianie.
2. Stan sanitarny zakładów sektora spożywczego – oceniany jest jako dobry. Większość podmiotów prawidłowo wdraża i utrzymuje systemy bezpieczeństwa żywności.
3. Poziom bioasekuracji w gospodarstwach – wymaga dalszej poprawy w zakresie świadomości hodowców i systematycznego przestrzegania procedur.

VIII. Wnioski i rekomendacje

1. Kontynuacja intensywnego monitoringu chorób zakaźnych zwierząt.
2. Intensyfikacja działań edukacyjnych w zakresie bioasekuracji , dobrostanu.
3. Utrzymywanie wysokiego poziomu nadzoru nad zakładami przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego.
4. Rozszerzenie działań informacyjnych skierowanych do producentów rolnych.
5. Współpraca z organami samorządowymi, nadleśnictwami, myśliwymi i organizacjami rolniczymi, Policją i zarządcami dróg.

Podsumowanie

Wszystkie zadania zaplanowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich na 2025 r. oraz wynikające z potrzeb bieżących zostały zrealizowane.

Przeprowadzane przez Inspekcję Weterynaryjną w nadzorowanych podmiotach kontrole i badania wskazują, iż na terenie powiatu koneckiego zagrożenia dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowotnego zwierząt, ludzi z tytułu przenoszenia

chorób odzwierzęcych, jak i produkowanej żywności pochodzenia zwierzęcego są właściwie identyfikowane oraz prawidłowo i szybko eliminowane.

Nie oznacza to, że opisana w niniejszym raporcie sytuacja w powiecie koneckim za rok 2025 jest obecnie stabilna. Stale utrzymują się ryzyka związane z wystąpieniem ASF, rzekomego pomoru drobiu, HPAI, czy wścieklizny. Obserwuje się dalsze rozprzestrzenianie się afrykańskiego pomoru świń wśród dzików z kierunku północnego i wschodniego dla powiatu, co ostatecznie spowodowało potwierdzenie w lutym 2025r. dwóch ognisk ASF u dzików w powiecie koneckim.

Wymienione w raporcie choroby zakaźne zwierząt, stanowią realne i poważne zagrożenie dla gospodarstw rolnych utrzymujących zwierzęta w powiecie koneckim. Pojawiają się nowe zagrożenia takie jak choroba niebiskiego języka, pryszczycza, której wystąpienie byłoby katastrofalne w skutkach. Choroby zakaźne zwierząt zwalczane z urzędu i walka z nimi powodują ogromne straty materialne w gospodarce narodowej. Likwidacja ognisk – zabijanie zwierząt, utylizacja, dezynfekcja, pobieranie próbek i badania oraz odszkodowania za zabite zwierzęta są wielkim kosztem finansowym dla budżetu państwa. W efekcie wystąpienia choroby zakazuje się przemieszczeń zwierząt i produktów, utrzymywania zwierząt przez określony czas. Z regionu gdzie potwierdzono ognisko choroby nie można eksportować zwierząt i produktów. Konsekwencje wystąpienia tych chorób są dotkliwe zarówno dla pojedynczych hodowców jak i całego państwa.

Mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań, jakie w interesie zdrowia publicznego wykonuje Inspekcja Weterynaryjna, do podniesienia świadomości społecznej dotyczącej ochrony zdrowia zwierząt i zapobiegania szerzenia się chorób zakaźnych zwierząt oraz zrozumienia wagi zagadnień weterynaryjnych.

Reasumując stwierdzam, iż funkcjonowanie naszej jednostki jest niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-weterynaryjnego na terenie powiatu koneckiego.

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Końskich
lek. wet. Agata Hucal

Z wyrazami szacunku
Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich
Lek. wet. Agata Hucal